

Stipendieberättelse från resan till Indien och dess diamantindustri.

Indien är känt för sin IT-industri och att landets universitet varje år utexaminerar tusentals ingenjörer som sugts upp av teknikföretagen i USA. Ordet call center har nästan blivit synonymt med Indien.

Vad få känner till är att 90 procent av alla diamanter i Indien. Beräknat på värdet rör det sig dock endast om 55 procent. Skillnaden beror på att de diamanter indier polerar är mindre och av lägre kvalitet. Fortfarande är det så att de stora stenarna slipas i Tel Aviv, New York och Antwerpen.

Bakom denna exceptionella tillväxt står en liten folkgrupp som kallas för palanpur jain. De började slipa diamanter i små verkstäder på 60-talet och har konkurrerat ut ortodoxa judar som tidigare dominerade handeln. Rosy Blue, en av världens största diamantföretag som grundades och ägs av familjen Metha, har i dag 10 000 anställda i 15 länder och levererar slipade diamanter till juvelerare över hela världen, från diamanter under ett carat till stora stenar som passar på en vigselring.

Palanpur jain följer religionen jain, grundad på tusentalet för Kristus som en protest mot hinduismens kastsystem. Jainismens följeslagare är kända för sitt puritanska leverne. De är strikta vegetarianer, nykterister, för ickevåld och respekterar allt levande, även småkryp som myror och insekter. Deras munkar använder munskydd för att inte av misstag svälja insekter och sopar vägen framför sig för att inte trampa på myror. Vissa har jämfört jainismen med protestantismen: jobbar hårt och lever asketiskt. Palanpur jains förklarar att det inte fanns några hemligheter bakom deras exceptionella framgång att på 40 år ha tagit över en stor del av världshandeln med diamanter. Det är fråga om disciplin och att arbeta målinriktat.

Det finns ungefär 10 miljoner jainister i Indien och 100 000 av dem är palanpur jain som alla kommer från den lilla staden Palanpur. Nästan alla har på något sätt anknytning till diamanthandeln. Trots sin litenhet har jainismen haft ett stort inflytande på indisk kultur. Mahatma Gandhi influerades av jainismen och deras tankar om ickevåld.

Större delen av slipningen sker i staden Surat som ligger norr om Bombay. Halva stadens arbetskraft jobbar i sliperierna, de flesta i små verkstället där arbetsförhållandena är bristfälliga. Men det har även vuxit upp hypermoderna sliperiföretag som industrialiserat poleringen och klyvningen av diamanter. De använder datorer, laser och elektroniska mikroskop.

Men indierna nöjer sig inte enbart med att slipa rådiamanter utan har även börjat tillverka juveler som de säljer till butiker i Paris, London, Tokyo och New York. Med billig arbetskraft kan de tillverka smycken till en bråkdel av vad det skulle kosta att tillverka dem i USA eller Europa. Jag besökte några av dessa smyckestillverkare där män satt på huk över arbetsbänkar och jobbade i tolv timmar per dag med att göra ringar, halsband och örhängen. Men även här sker det en professionalisering och i en frihandelszon i en förort till Bombay finns 400 företag som tillverkar smycken på löpande band till varuhus i framför allt USA. Ett företag jag besökte beskrev sig själva som smyckesföretagens svar på IKEA.

Det finns över 5 000 företag som sysslar med försäljning och slipning av diamanter och sammanlagt har de runt miljon anställda. Räknar man även med dem som sysslar med export, försäljning och tillverkning av smycken sysselsätter industrin 1,5 miljoner. Med tanke på antalet människor som lever i Indien blir det ändå bara en droppe i havet eftersom landet har en arbetsstyrka på runt 800 miljoner. Inte heller den omtalade IT-industrin och

call centers sysselsätter speciellt många, kanske ett par miljon vardera. Men IT, call center och diamantindustrin är tre exempel på hur Indien håller på att ta över handeln och utvecklingen på områden som tidigare kontrollerats av företag i Europa och USA. Det är en del av den ekonomiska globaliseringen och vi kommer att se fler exempel i framtiden.

Det kanske låter som en paradox att Indien, som har miljoner människor som lever i armod, där många barn är undernärda, där läskunnigheten ligger på 60 procent, ska syssla med något så lyxigt och kopplat till rikedom som diamanter. Men alla jobb är välkomna, även om det man gör är något så exklusivt att en diamantslipare inte skulle kunna köpa det han arbetar med även om han sparade sin lön under ett årtionde.

Att Indien tagit över slipningen av diamanter är egentligen inte så konstigt. Från 800-talet före Kristus fram till mitt av 1700-talet var Indien den enda plats där man hittade diamanter. Det var där man fann de största och vackraste diamanterna, bland annat Kohinoor som i dag är fastsatt på den brittiska drottningens krona.

Pär Jansson
Bergsgatan 7A
112 23 Stockholm
tel. 08-654 28 08

Pär Jansson

Rapport angående stipendium om diamantindustri i Indien.

Bombay

Vecka 40

Intervju med Russell Mehta, ansvarig för export på diamantföretaget Rosy Blue.

Intervju med Vashishta Panthaki, marknadschef på Sanghavi Diamond Company.

Intervju med Ketan Parikh, VD för Ketan and Sons.

Vecka 41

Besök på företaget Inter Gold som tillverkar juveler. Intervju med VD Amar Kothari.

Besök på och intervju med butikschefen Prithi Mehta på Tribhovandas Bhimji Zaveri, Indiens största tillverkare av juveler.

Besök och intervju med Janesh Matalich vars företag tillverkar smycken för hand.

Vecka 42

Intervju med Sabyasachi Ray, VD för Jewellery Export Promotion Council.

Intervju med Vijay Kumar, chefen för Mumbai Diamond Merchants Association.

Intervju med Pooja Mehta, chefredaktör för Rapaport Diamond News

Surat

Vecka 43

Besök på Hira bazaar, diamanthandlargatan i Surat.

Besök på Sanghavi Diamond Companys sliperifabrik. Intervju med Ketan Sanghavi.

Besök på sliperiföretaget Venus Jewel och intervju med delägaren Hitesh Shah.

Intervju med Satyen Butala, regionschef för Jewellery Export Promotion Council.

Vecka 44

Besök på Indian Diamond Institute som utbildar diamantslipare. Intervju med K K Sharma, institutets chef.

Intervju med Babu Jirwala ledare för fackförbundet Diamond Workers Association.

Intervju med Kiran Desai, professor i sociologi vid South Gujarat University.

Intervju med Rothit Metha, ordförande för Surat Diamond Association, en intresseorganisation för diamantindustrin.

Amritsar

Vecka 45

Intervju med Ranjit Sharma, regionchef för Kongresspartiet i Amritsar.

Intervju med Rajinder Mohan Singh, representant för partiet BJP i Amritsar.

Intervju med major Mohinder Singh Sarkaria, ättling till en maharaja.

Intervju med Jaswinder Singh, chef för informationen om Gyllne Tempel.

Pär Jansson

Pär Jansson

Bergsgatan 7A

112 23 Stockholm